

Tingmannastarvið - eitt starv burturav

Oddagrein

Eins og tann undanfarni tingformaðurin, Jógvan Ingvar Olsen, hevur nýggi tingformaðurin, Finnogi Ísakson ró upp undir, at lótingsmenn skulu hava hægri løn. Sum er, er tingmannalønin sum ein vanlig arbeiðsmannaløn, og hetta verður ikki hildið at vera nóg mikið. Men av tí at tingmenn ikki meta tingmannastarvið sum fulltíðarstarv, hava teir kortini góðtikið lønina, tí flestu teirra hava løn umframt.

Herfyri var Jóannes Eidesgaard, sum er valdur á ting fyri Suðuroyar valdømi tikin undir lupp í Dimmalætting, tí hann kundi heva sær 90.000 skattafríar krónur um árið í ferðastuðli o. ø. útreiðslum, sum hann hevur, tí hann er í Tvøroyar kommunu.

Vit kunnu sjálvandi hava okkara hugsan um, hvussu rímuligt tað er, at tingmenn, sum eittast at búgva á einum stað, kortini størsta partin av tíðini eru í Havn. Men tað er kortini skeiðt at lasta teir einstøku tingmenninar fyri tað.

Hinvegin kunnu vit bara staðfesta, at tingmenn ikki tora at kalla ein spaka fyri ein spaka og soleiðis hava tingmenn, sum eru valdir uttan fyri Havnina eina kamufleraða lønarhækking - upp til 90.000 skattafríar krónur, sum tingmenninir, ið valdir eru í hovuðsstaðnum, ikki fáa.

Tann, ið kenni argumentasjónina fyri hesum veit, at orsøkin er, at ein tingmaður í Havn kann fara til arbeiðis í sínum borgarliga starvi, samstundis sum hann fær røkt tingmannastarvið - ella við øðrum orðum, at hann ikki missir eins nóg v. í løn í sínum borgarliga starvi, sum ein tingmaður, ið eitt nú má ferðast av Tvøroyri ella úr Klaksvík til Havnar.

Tingmenn eiga sjálvandi at hava rímulig lønarviðurskipti - og rímulig arbeiðskor. Tað er ikki rímuligt, at tingmenn skulu hartast fyri, um teir liggja nátt í Havn ella ikki, tí hvussu er og ikki, so er tað í hovuðsstaðnum, at politiska valdið starvast.

Hinvegin hevði tað skapt størri virðing fyri politiska arbeiðinum, um tingmenn finga so fræg lønar- og starvviðurskipti, at flokspolitiska apparatið kundi virkað á nøktandi hátt. Vit hava hoyrt nóg um pengarnar, sum lótingsmenn fáttar til politiska upplýsing - og sum í dag óskerd fer til politisku flokkarnar eftir stóð.

Rímuligari hevði verið at kravt av flokkunum, at teir vóru væl organiseraðir, so teir kundu tænt veljarunum og harvið stimbrað fólkaraðið. Samstundis skuldi tingmannastarvið fingið so frægar sømdir, at okkara kosnu menn og kvinnur kundu røkt politikarastarvið burturav.

Sosialurin

Viðmerking:

Aftursvar til grein í Sosialinum

viðvíkjandi hugleiðingum hjá Karl Jespersen um P. M. Dam, sála 20.08.98

Í hesi summarstevnu Javn- aðarflokksins, verður faðir mín Hjalgrímur á Heygum útspiltur av tí grovasta av Karl Jespersen.

Tað er harmuligt, at hann í minningarorðum um P. M. Dam, ikki kann lata pápa mín liggja í friði í sínari grøv, líkasum pápi heldur ikki kann forsvara seg. Eg visti ikki, at tú Karl kundi gera teg so lágan. Hettar virkar so persónligt ímillum tykkum báðar, sum vit onnur ikki kenna til. Hví kundi tú ikki avklárað hetta tykkara ímillum, meðan hann var á lívi.

Eitt aftursvar á hesum plani, átti tú ikki at fingið. Men av tí, at vit eftirkomur, eru so skakaði av hesum, eri eg vagna æru og minni um pápa okkara, noyddur at geva hetta aftursvar, og er tað við ringum tannabiti.

Tað sum tú sipar til, sum fór fram fyri 40 til 50 árum síðani í Tvøroyri, er torført hjá okkum, sum tá vóru børn, at finna skjøl fyri at prógva ella avsanna tað sum Karl sigur.

Við at lesa ímillum linjurnar í tínum hugleiðingum, sæst beinanvegin, at tað hava verið ringar umstøður hjá einum stjóra at virka í. Tí settu ein stjóra, men samstundis sigur tú, at hann fær sær meira og meira vald. So vítt eg veit um stjóra, so eru teir settir fyri at hava vald, sum virkisleiðarar. Skuldi pápi kanska spurt Karl Jespersen, hvussu hann skuldi leiða virkið? Ella hevði tú undirlutakenslu fyri hansara dugnakapi? So sigur tú, at stjórin sást minni og minni.

Veitst tú hvat eg minnst. Eg minnst ein pápa, sum arbeiðdi kvøld eftir kvøld til miðnætt. Tað sigur seg sjálv, at tú Karl kundi ikki siggja hjann, tí tá svav Karl sjálvur sín østa svøvn. Man kann spyrja, hvat tókst tú við sjálvur, tá ið tú kundi hava tíð til at kontrollera um eftirfar, sum eru til gagn fyri bæði virki og nevnd. Eg dugi ikki at siggja, at tað er skeiðt, sum kundi gagna AT, kom at gagnast eiganarum, sum vóru teir somu fiskimenn og arbeiðarar í virkinum.

Viðvíkjandi Arbejdernes Trawlerrift AT fór av knór- anum av eini ella aðrari orsøk, eri eg ikki førur fyri at siga nóg v. Men eitt minnst eg, at ið stjórin var ímóti, at »Vørðan« skuldi umbyggiast í tað bleiv alt ov dyrt. Tá pressaði driftsráðið tað ígjøgnum, tí tað gav arbeiði til verkstaðið undir Heygum, sum AT átti. Vørðan bleiv so dyrt, at hon fekk eykanavn »Milliónkúgvinn«.

Eg veit ikki, um Karl Jespersen var við til hetta, tað skuldi ikki undr- að meg. Einaferð hevði driftsráðið fingið ein danskan serkøn- an fyri at kanna tað admistrativa við bókhaldi og tálkum, við tí fyrri eyga, at nú skuldi Heygum knúlvast. Hesin serkøni, haldi eg, kom frá felagsskapinum »Brugsen« í Danmark. Hesin góði maður hevði nokk ikki skilt, hví teir sendu boð eftir honum, men segði bart út, at tað var long tíð síðani, at hann hevði sæð so greiðan roknskap. Harafturat kundi hann siga, at tað vóru fleiri

ið átti 7 - 8 skip, hevði um- boð í FAG. Hví leggja ilt á sinni um pápa, við at kalla hann, sum »permanent sproyta fyrri FAG«. P. M. Dam var í nógvum nevnd- um, uttan at nakar fór at siga nakað um hann. Teir sum eru í nógvum nevndum, hava ofta eina útbúgving og erfaring, sum eru til gagn fyri bæði virki og nevnd. Eg dugi ikki at siggja, at tað er skeiðt, sum kundi gagna AT, kom at gagnast eiganarum, sum vóru teir somu fiskimenn og arbeiðarar í virkinum.

Viðvíkjandi Arbejdernes Trawlerrift AT fór av knór- anum av eini ella aðrari orsøk, eri eg ikki førur fyri at siga nóg v. Men eitt minnst eg, at ið stjórin var ímóti, at »Vørðan« skuldi umbyggiast í tað bleiv alt ov dyrt. Tá pressaði driftsráðið tað ígjøgnum, tí tað gav arbeiði til verkstaðið undir Heygum, sum AT átti. Vørðan bleiv so dyrt, at hon fekk eykanavn »Milliónkúgvinn«.

Eg veit ikki, um Karl Jespersen var við til hetta, tað skuldi ikki undr- að meg. Einaferð hevði driftsráðið fingið ein danskan serkøn- an fyri at kanna tað admistrativa við bókhaldi og tálkum, við tí fyrri eyga, at nú skuldi Heygum knúlvast. Hesin serkøni, haldi eg, kom frá felagsskapinum »Brugsen« í Danmark. Hesin góði maður hevði nokk ikki skilt, hví teir sendu boð eftir honum, men segði bart út, at tað var long tíð síðani, at hann hevði sæð so greiðan roknskap. Harafturat kundi hann siga, at tað vóru fleiri

virki í Danmark, sum vóru farin av knórnum, grundað ringan reiðenskap, men eingin grundað góðan »regnskab og orden«. Hetta kom dátt við hjá Karl og hansara líkum. Eg meini ein av kvinnunum í driftsráð- num tók til hetta »um hetta var ein barnagarður«, sum hesir óføru intrigimenn høvdu sett í verk við inn- kalling til eykafund. Nei Karl, kasta ikki við steini tá ið tú sjálvur stendur í einum glasbúri.

Sum útsæti, hevur tað al- tíð glett meg at koma til heimbygð mína, at vitja lík- asum børn míni frøast við at siggja, hvar faðir teirra vaks upp. Tibetur havi eg eisini nóg v. góð minni, lík- asum tað frøir meg, at vera væl móttikin av mínum javnaldrum á Tvøroyri. Soleiðis var eg heima í summ- ar við allari familjuni. Afturkomin sita vit og tosa um, hvussu góðar hesar løtur vóru. Men tá ið eg læs So- sialin frá 20. august, kom ein fskaldur gjóstur ígjøgnum meg. Tað var sum ein ringur dreymur vaknaði upp aftur og sólin hvarv og óndskaps- ins andi legði sín kalda anda í mína sál.

Eg veit ikki, hvat Karl Jespersen hevði følt, um eg fór at spilla hansara foreldur út. Tað vil eg tó ikki ynskja tær, at nakar fer at gera. Tú kundi ikki ná pápa nú, men tú oyðilegdi mær dagin. Eg hevði ikki trú, at nakar kundi søkja so langt, so- leiðis, sum tú nú hevur brot- ið gravfriðin, æru og minni um pápa okkara.

vegna systkini
Ólavur á Heygum
24. august 1998

Marknaðardagur í Sjótleikarahúsinum

Havnar Sjótleikarfelag fer, aftaná nógvar áheitanir, at skipa fyri einum rimmar innanhýsis marknaðardegi tann 26. sept. 98, frá kl. 11 til 17, og sjálvandi verður tað í Sjótleikarahúsinum.

Sjótleikarfelagið hevur áður gjørt tilfikan dag, og er ætlanin at hava tey best um- tókta tiltøkini við aftur nú saman við onkrum øðrum.

»Skemtíkøkurin« (Det muntre køkken), »Bólta- kast« og »Seymsláng« fara tey at hava í Snikkerastovu í kjallaranum. Hesi tiltøk larma heldur illa, so best er at hava tey eitt sindur burtur frá restini.

»Køku- og kaffisøla« verður í Árstovu, har fólk eisini kunna bukka sær beini.

»Fiskirunna«, sum vit minnst teir frá Nonnumum,

og »Køkutombula« verður á síðupallinum.

Og í sjálvum Salinum er ætlanin at hava ein »Lopp- umarknað« uttan sín líka. Men hettar er alt sjálvandi treytað av, hvussu røsk fólk eru at rudda út heima og geva teimum í Sjótleikar- húsinum.

Hvønn heila klokku tíma verður »Undirhald« í einar 10-15 min. við »Klovnum« ella »Sangi við undirspæli«. Og í nýggju Komuhøllini ber eisini til at keypa sær okkurt leskandi og sita eina løtu.

Hettar er eisini eitt sera gott høvi at siggja Sjótleik- arhúsið innan.

Og sjálvandi ber eisini til at tekna seg sum lim henda dag.

Um undirtøkan verður góð, er væl møguligt at til-

ber at endurtaka tiltakið á hvørjum árið.

Tiltakið er ikki bert fyri limir. Øll eru hjartaliga væl-

komín, lata tey heilsa úr Sjótleikarahúsinum í Havn.

TØKK

Hjartaliga takka vit øllum, ið sýndu samkenslu og á ymsan hátt hjálptu okkum, tá ið okkara elskaði pápi, verpápi, abbi og beiggi

JÓGVAN HANSEN
bátasmiður
Tórshavn

so bráðliga doyði.

Anna Maria, Sigríð og Bergljót